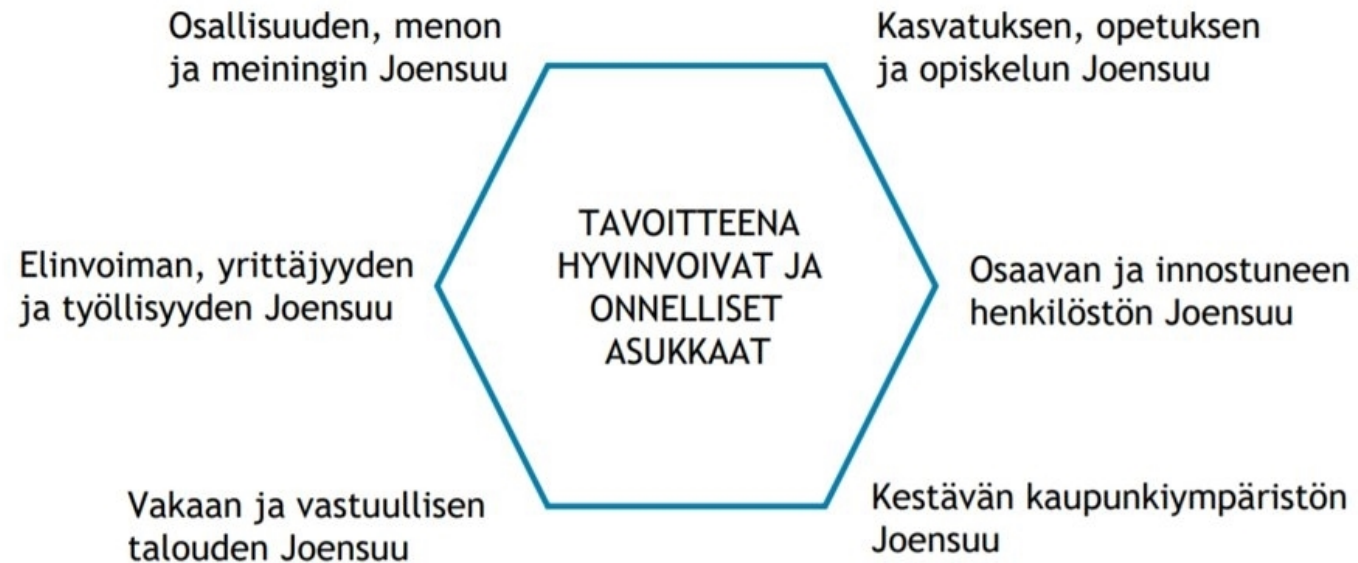

Joensuun osallisuusohjelma 2021-2025

Osallisuusohjelmalla toteutetaan Joensuun strategian painopisteitä ja arvoja

STRATEGISET PAINOPISTEET

ARVOT

Joensuussa toimimme yhdessä, yhdenvertaisesti,
rohkeasti ja kestävästi.

Joensuussa kuuntelemme toisiamme. Rakennamme kaupunkiamme ja palvelujamme niin, että ne palvelevat joensuulaisia mahdollisimman hyvin. Meitä on helppo lähestyä ja teemme asiat yhteistyössä. Päätöksentekomme on avointa ja läpinäkyvää.

Ihmiset tekevät Joensuun. On monta tapaa olla joensuulainen. Kunnioitamme toisiamme ja annamme jokaisen elää omannäköistään elämää. Kohtelemme kaikkia ihmisiä oikeudenmukaisesti. Toivotamme kaikki ihmiset tervetulleeksi.

Yhdessä tekemällä uskallamme kokeilla ja luoda uutta. Kaikkea toimintaamme leimaa jatkuvan kehittämisen periaate ja näytämme suuntaa meille tärkeissä asioissa.

Varmistamme kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja kaupunkimme tulevaisuuden toimimalla taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästi. Joensuu on turvallinen paikka asua. Elämme upean luonnon ympäröimänä ja vaalimme sen säilymistä myös tuleville sukupolville.

Osallisuus

Joensuun osallisuusohjelmassa asukkaat ovat yhdenvertaisia. Osallisuus kuuluu kaikille kaupunkilaisille.

”Osallisuus tarkoittaa ihmisen kokemaa ja konkreettista kuulumista yhteiskuntaan, paikallisyhteisöihin ja elämistä itselle sopivalla tavalla. Tähän kuuluu voimaantuneisuus ja kyvykkyys olla kulloistenkin voimavarojensa mukainen aktiivinen toimija sekä omassa elämässään että yhteiskunnassa. Osallisuutta kokeva tulee kuulluksi ja nähdyksi toivomallaan tavalla ja edistää itselleen tärkeitä asioita.

Kunnan tehtävänä on tarjota osallistumismahdollisuuksia, tukea omaehtoista toimintaa ja hyödyntää kuntalaisten ja yhteisöjen asiantuntijaosaamista. Edustuksellista demokratiaa täydentämään on kehitetty suoran osallistumisen käytäntöjä, joiden kautta kuntalaiset voivat suoremmin vaikuttaa asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon.

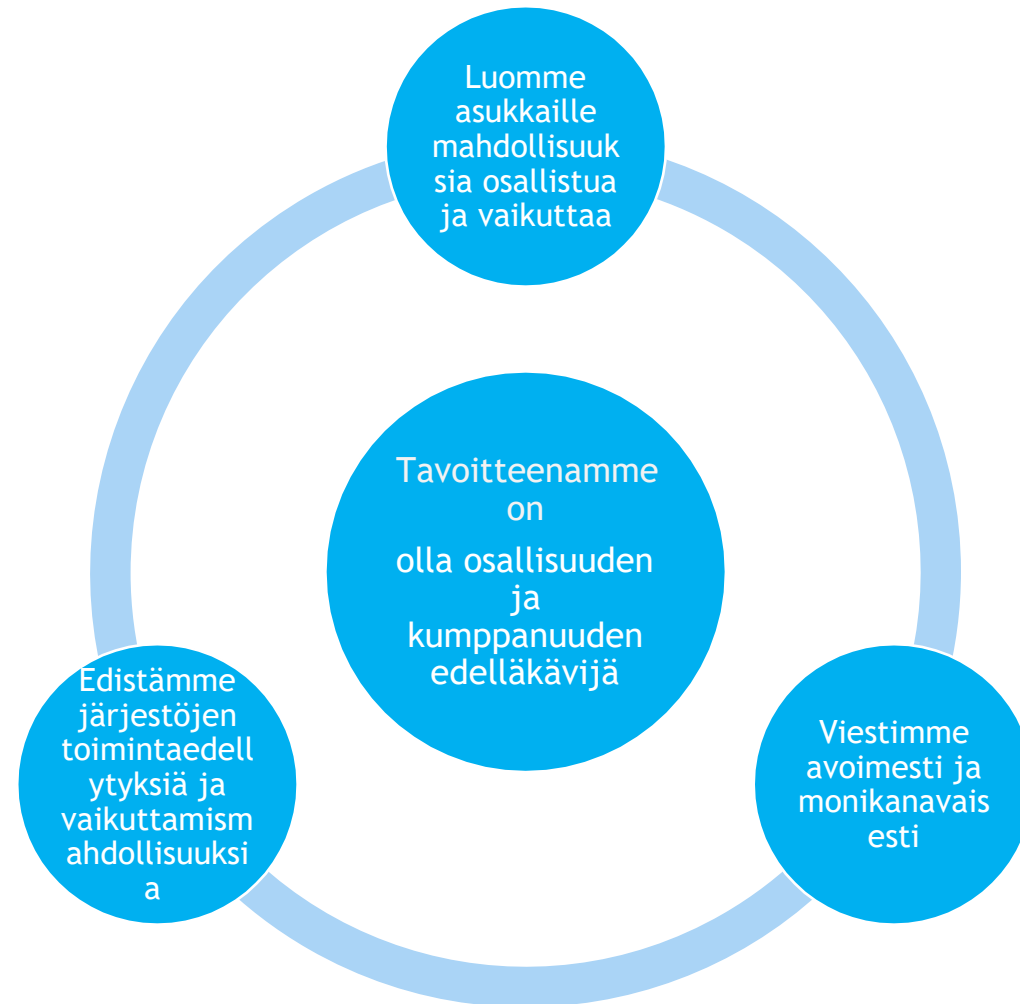
Osallistamisessa kunta kutsuu kuntalaisia ja muita toimijoita osallistumaan johonkin jo melko määriteltyyn asiaan.”

Lähde: Kuntaliitto

Joensuun osallisuusohjelman 2021-2025 toteutus

- Ohjelman tekstit on muotoiltu tarkoituksella avoimiksi, jotta toimenpiteiden työstämistä voidaan jatkaa yhdessä kuntalaisten ja sidostyhmiä kanssa
- Toimenpiteet konkretisoituvat joensuulaisten todellisten tarpeiden mukaisiksi, siksi niitä ei ole ohjelmissa päätetty kaupunkilaisten puolesta.
- Ohjelmassa huomioidaan joensuulaiset yhdenvertaisesti niin, että ohjelmatyöhön otetaan kaikki mukaan riippumatta heidän iästään, elämäntilanteestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.
- Ohjelman toimenpiteiden toteutuksessa hyödynnetään kaupungin rahoituksen ohella ulkopuolista rahoitusta ja hankkeita.
- Toimenpiteistä käydään keskustelua kaupungin eri toimialojen kanssa pitkin vuotta ja valtuustokautta.
- Tehdään laajasti yhteistyötä eri verkostotoimijoiden kanssa muuttuvassa toimintaympäristössä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa

Ohjelman päätavoite ja kärjet

Tavoitteenamme on olla osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä

Nykytila 2021	Tavoitetila 2025
Äänestys -% kuntavaaleissa 47,6 % (2021), koko maa 55,1 %	vähintään valtakunnan keskiarvo
Osallisuusindikaattorin summapistemäärä (asteikolla 0-100) 75	85
Motivaatio ja mahdollisuus osallistua -kysymysten keskiarvo (asteikolla 1-5) 3,3	4
Vaikuttamismahdollisuudet maaseutualueilla -kysymysten keskiarvo (asteikolla 1-5) 2,55	3,5
Järjestökyselyyn vastanneista ilmoittaa tekevänsä yhteistyötä kaupungin kanssa 82 %	90 %
Järjestöistä 46 % tietää, että kaupungissa toimii järjestöjen avustuksia koordinoivia järjestöyhteyshenkilöitä	66 %

Luomme asukkaille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa

Toimenpide	Toteutunut Kyllä/Ei Miten
Kehitämme sähköisiä palveluita yhdessä käyttäjien kanssa Tarjoamme digitukea	
Otamme käyttöön nopeita vaikuttamistapoja sekä uusia digitaalisia vaihtoehtoja osallistua	
Kehitämme lasten ja nuoren osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia osana Lapsiystävällinen kunta- mallia	
Kehitämme opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia osana Opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelmaa	
Mahdollistamme monipaikkaisten asukkaiden osallistumisen. Monipaikkaisella asumisella tarkoitetaan asumisen ja arkielämän jakamista kahden tai useamman asuinpaikan ympärille.	
Otamme käyttöön osallistuvan budjetoinnin Joensuun mallin	
Säilytämme tai lisäämme kaikille avoimien kohtaamispaikkojen määrän Tiedotamme kohtaamispaikoista	
Edistämme kaavoitusprosessien osallisuutta ja kannustamme asukkaita aloitteellisuuteen	
Edistämme alueellista osallisuutta uusien menetelmin	
Luomme haavoittuvassa asemassa olevien ja hiljaisten ryhmien osallistumiseen monipuolisia toimintatapoja yhdessä järjestöjen kanssa	
Luomme mallin julkisten tilojen käyttäjien kuulemiseen, jota toteutamme rakentamishankkeissa	
Hyödynnämme vaikuttamistoimielinten asiantuntijuutta asioiden valmistelussa	
Hyödynnämme yhteiskehittämistä palveluissa esim. palvelumuotoilun keinoin	

Edistämme järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia

Toimenpide	Toteutunut Kyllä/Ei Miten
Pidämme vähintään 2 järjestötapaamista/vuosi Lisäksi maaseutualueilla säännölliset tapaamiset järjestöjen toiveiden mukaisesti	
Kirjaamme kaupungin ja järjestöjen yhteistyön käytänteet Yhdistyksille- verkkosivulle	
Avustuskäytäntömme ovat avoimia ja yksinkertaisia	
Tiedotamme kaupungin tilojen käyttömahdollisuudesta avoimesti	
Kehitämme kumppanuussopimuksiin perustuvaa yhteistyötä järjestöjen kanssa Teemme hankeyhteistyötä	
Osallistumme järjestöjen vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen	
Hyödynnämme järjestötoimijoiden asiantuntijuutta asioiden valmistelussa	

Viestimme avoimesti ja monikanavaisesti

Toimenpide	Toteutunut Kyllä/Ei Miten
Viestimme esteettömästi, saavutettavasti ja selkeäkielisesti	
Uudistamme osallisuuden verkkosivun	
Päivitämme uusien asukkaiden tervetulo-paketit	
Teemme näkyväksi osallistumisen vaikutukset	
Varmistamme kyselyiden tulosten hyödyntämisen ja tiedotamme siitä	
Tiedotamme kuntalaiselle tekemänsä aloitteen käsittelyvaiheista	
Teemme yhteistyötä median kanssa osallisuuden edistämiseksi	
Viestimme yhdessä sovituista teemapäivistä	
Henkilöstön osallisuusasioita edistämme henkilöstöohjelmassa	

Ohjelman seuranta

- Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan osavuosikatsauksen yhteydessä
- Ohjelman laajempi tarkastelu kerran vuodessa (osallisuus- ja vetovoimalautakunta)
- Raportointi valtuustolle strategian arvioinnin yhteydessä sekä tilinpäätöksessä lautakunnan toimintakatsauksen kohdalla

Liite 1 Luettelo kyselyistä ja linkit tuloksiin

- Jokaisen Joensuu -kysely
- Maaseutuohjelmaan liittyvä kuntalaiskysely
- Lapsiystävällinen kunta -alkukartoitus
- Jokaisen Joensuu -työpajat asukkaille ja järjestöille
- Pohjois-Karjalan järjestökysely
- Ideoiden kerääminen maaseudun järjestöilloissa ja maaseutuilloissa

Liite 2 Ohjelman käsittely toimielimissä

- 8.9. Osallisuus- ja vetovoimalautakunnan perehdytyspäivä
- 5.10. Osallisuus- ja vetovoimalautakunnassa tilannekatsaus
- 16.11. Vanhusneuvosto
- 17.11. Osallisuus- ja vetovoimalautakunta
- 18.11. Vammaisneuvosto
- 18.11. Nuorisovaltuusto
- 23.11. Kaupunkirakennelautakunta
- 23.11. Kasvatus- ja koulutuslautakunta
- 24.11. Kulttuuri- ja liikuntalautakunta
- 16.12. Osallisuus- ja vetovoimalautakunta